

Integrētā rotaļnodarbība
ar apkārtnes un sabiedrisko norišu dominanti
(5–6 gadus veciem bērniem)

Mērķis: ekonomisko zināšanu veidošana pirmsskolas vecuma bērniem.

Attīstošie uzdevumi:

- attīstīt redzes un dzirdes uztveri;
- uzskatāmi attīstīt tēlaino domāšanu un tīšo uzmanību.

Sociālie uzdevumi:

- palīdzēt apzināties naudas lomu cilvēka dzīvē;
- veicināt bērniem labvēlīgas savstarpējās attiecības, prasmi būt uzmanīgiem un iecietīgiem citam pret citu.

Izglītojošie uzdevumi:

- nostiprināt bērnu zināšanas par mūsdienu naudas izskatu;
- sniegt bērniem priekšstatu par monētām un banknotēm;
- iepazīstināt bērnus ar 1, 2, 5 un 10 centu un 1 un 2 eiro monētām un 5 un 10 eiro banknotēm;
- vingrināties atrast līdzības un atšķirības starp monētām un banknotēm;
- vingrināties sastādīt dažādas kombinācijas no esošo monētu komplektiem;
- papildināt vārdu krājumu: monēta, banknote, centi un eiro;
- vingrināties zīmēt monētas.

Izmantojamie materiāli:

- krājkase ar dažādām monētām un banknotēm;
- attēli ar dažādām precēm un to vērtību;
- 5 un 10 eiro banknotes, 1, 2, 5 un 10 centu un 1 un 2 eiro monētas.

Ekonomiskie jēdzieni, kurus ieteicams apgūt nodarbības laikā:

- monēta;
- banknote;
- centi;
- eiro;
- naudas nozīme (funkcijas).

Sagatavošanās darbs

Izgatavot kartītes ar banknošu un monētu attēliem. Salasīt dažādu vērtību monētu un banknošu komplektus. Pirms nodarbības vēlams ļaut bērniem izpētīt banknotes un monētas, lai nodarbības gaitā bērni varētu viegli nosaukt līdzības un atšķirības starp monētām un banknotēm.

Nodarbības gaita

Bērni ienāk grupā, nostājas aplī. Audzinātāja sasveicinās ar bērniem:

"Labu rītu, saulīte!

Labu rītu, zemīte!

Labu rītu visiem,

Visiem jums!"

Audzinātāja: Bērni, man ir liels prieks jūs redzēt, gribu jums dāvināt savu smaidu. Un jūs dāviniet viens otram smaidu!

Pie durvīm klauvē, grupā ienāk Nezinītis.

Nezinītis: Gāju pie jums uz bērnudārzu un atradu interesantu priekšmetu (rāda krājkasi), nezinu, kas tas ir. Varbūt jūs man palīdzēsiet, pateiksiet – kas tas ir?

Audzinātāja: Neuztraucies, Nezinīt, bērni tev palīdzēs. Bērni, kas tas ir?

Bērni: Krājkase.

Audzinātāja: Kam tā domāta?

Bērni: Naudas krāšanai.

Audzinātāja: Pareizi, lai varētu krāt naudu. Bet mani ļoti interesē, kāpēc cilvēki krāj naudu? Ko par to var nopirkt? Nezināt, vai tu zini?

Nezinītis: Nē, es nezinu, es neko nezinu (raud).

Audzinātāja: Neraudi, bērni tev tūlīt pastāstīs. Bērni, uzspēlēsim rotaļu "Kāpēc vajadzīga nauda?"!

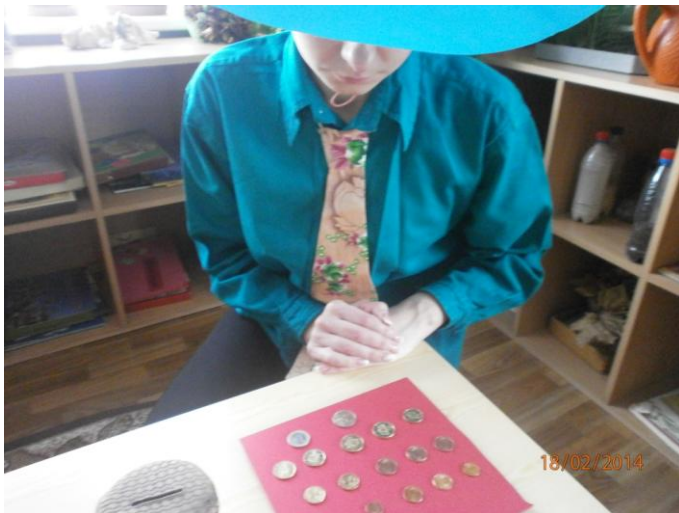
Rotalas gaita

Audzinātāja jautājumu "Kāpēc vajadzīga nauda?" uzdod visiem bērniem pēc kārtas. Ja bērni nenorāda visas naudas izmantošanas iespējas, var piedāvāt atrisināt šo jautājumu kā problēmsituāciju: "Ja mēs braucam ar autobusu, mēs maksājam....? Ja mums nepieciešami pārtikas produkti, mēs par tiem veikalā maksājam....?" u.tml.

Nauda vajadzīga, lai:

- nopirktu pārtikas produktus;
- samaksātu rēķinus;
- samaksātu par biļetēm sabiedriskajā transportā;
- nopirktu dāvanas;
- palīdzētu trūcīgajiem (audzinātāja paskaidro, ka šādu palīdzību sauc par labdarību);
- utt.

Audzinātāja: Paldies, bērni, labi tikāt galā ar uzdevumu! Vai jūs gribat zināt, kas ir krājkasē, kuru atnesa Nezinītis? Kāda nauda tur atrodas? Paskatīsimies? Nezinīt, tu arī uzmanīgi skaties un iegaumē!

Audzinātāja izņem no krājkasē naudu, bērni to pēta.

Audzinātāja: Kas tas ir? Pareizi, tās ir monētas. Kāda izskatās monēta?

Ja bērni nenosauc visas monētas pazīmes, audzinātāja palīdz.

Apaļa, metāla, skan (var paņemt rokās vairākas monētas un paskandināt, bērni paši varēs nosaukt šo īpašību).

Audzinātāja iepazīstina bērnus ar monētām ar dažādu nominālvērtību, kuras tiek izmantotas Latvijā (1, 2, 5 un 10 centu un 1 un 2 eiro monētas).

Audzinātāja rāda naudu, un visi kopā to nosauc (1 cents, 1 eiro).

Nezinītis: Skatieties, skatieties, man krājkasē vēl kaut kas palika!

Audzinātāja izņem atlikušo naudu.

Audzinātāja: Kā to sauc? Pareizi, banknote. Papīra, taisnstūra, čaukst (var demonstrēt banknotes čaukstēšanu). Audzinātāja iepazīstina bērnus ar banknošu nosaukumiem (5, 10 eiro), bērni individuāli un visi kopā atkārto.

Audzinātāja: Mēs iepazīsimies ar monētām un banknotēm. Tagad spēlēsim **spēli "Domino"**! Es jums nosaukšu monētas pazīmes, bet jūs man nosauksiet pretējo nozīmi, un otrādi:

Monēta apaļa, banknote...

Banknote no papīra, monēta no....

Monēta skan, banknote...

Monēta no metāla, banknote no...

Nezinītis: Lieliski, bērni! Cik jūs labi tikāt galā ar uzdevumu!

Audzinātāja: Bērni, mēs salīdzinājam monētas un banknotes. Bet vai savā starpā var salīdzināt divas monētas? Vai tās atšķirsies?

– Ja savā starpā salīdzinām, piemēram, divas 5 centu monētas, ar ko tās atšķiras viena no otras? Nē, neatšķiras, tāpēc ka tām ir vienāda vērtība.

– Kuras monētas vēl ir ar vienādu vērtību? Parādiet!

Bērni pēta monētas ar vienādu vērtību. Audzinātāja cenšas panākt, lai bērni pasaka pilnu teikumu – 5 centu monētas ir ar vienādu vērtību.

Audzinātāja: Mēs ar jums skatījāmies monētas ar vienādu vērtību, bet tagad parādiet monētas ar dažādu vērtību!

- Kāpēc jūs domājat, ka šīm monētām ir dažāda vērtība?
- Apskatieties 2 centu un 2 eiro monētas – vai tām ir vienāda vērtība? Ar ko tās atšķiras?
- Pareizi, 2 eiro monēta ir lielāka nekā 2 centu monēta. Paņemiet rokās 2 centu un 2 eiro monētas, kura ir smagāka?
- Ko var nopirkt par 2 centiem? Ko – par 2 eiro?
- Pareizi – par 2 eiro var nopirkt vairāk produktu nekā par 2 centiem. Tagad laikam par 2 centiem neko nevar nopirkt. Lai cilvēki varētu atšķirt monētas pēc vērtības, tās izgatavo atšķirīgas pēc izskata un lieluma. Paņemiet rokās 1 centa un 1 eiro monētu, kurai ir lielāka vērtība? Kā jūs to sapratāt?

Bērniem tiek piedāvāts atrast monētas ar dažādu vērtību un parādīt, lai audzinātāja varētu noteikt, vai visi bērni apguvuši tēmu.

Nezinītis: Lieliski, bērni, cik jūs labi protat salīdzināt monētas!

Audzinātāja: Mūsu bērni prot ne tikai salīdzināt monētas, bet arī risināt problēmsituācijas. Skaties!

Iedomājieties, ka mamma jūs palūdza aiziet uz veikalu kaut ko nopirkt. Kā jums jārtokojas šajā situācijā?

Didaktiskā spēle "Monētiņas – konfektītes"

Mērķis: nostiprināt prasmi salikt divciparu skaitli no diviem mazākiem skaitļiem.

Spēles gaita

Bērnu priekšā tiek izvietoti attēli ar dažādām precēm un to cenu. Katrai precei jāatrod piemērots monētu skaits no esošā komplekta. Bērni izpilda uzdevumu pāros (pārdevējs un pircējs). Bērni paskaidro, kā viņi izveidoja nepieciešamo summu.

Nezinītis: Paldies, es daudz ko pie jums iemācījos, bet nevaru atcerēties visas monētas.

Audzinātāja: Bērni, tagad mēs uzzīmēsim monētas un uzdāvināsim Nezinītim, lai viņš iegūm tās un mācās skaitīt!

Bērniem tiek piedāvāts zīmēt monētas, novietojot tās zem papīra, un izkrāsot ar zīmuli vienu un otru pusi.

Bērni dāvina Nezinītim savus zīmējumus. Nezinītis pateicas, atvadās un aiziet.

Audzinātāja jautā bērniem, ko viņi jaunu uzzināja nodarbībā un ko iemācījās kopā ar Nezinīti.